

Въстникъ
„ПЛЪВЕНЪ“
излиза всѣка сѫбота.

АБОНАМЕНТЪ:
Годишенъ . . . 5 лв.
Полугодишенъ . . . 3 лв.

Единъ брой 5 ст.

ПЛЪВЕНЪ

ОКРЪЖЕНЪ И НЕЗАВИСИМЪ ВЪСТИКЪ.

Редактори: Ефратъ Саваджияновъ и Дим. Янакиевъ.

За обявления се плаща
по споразумение.

АДРЕСЪ:
Редакция в. „Плѣвенъ“
гр. Плѣвенъ.

Единъ брой 5 ст.

Санаториумъ за гърдобронни
на
Д-Ръ ХАДЖИ ИВАНОВЪ
Бившъ управителъ на Троянския
държ. санаториумъ.
Приемни часове 2—5.
Телефонъ № 994.—София ул. Регентска № 48

Нашата задача.

Първите думи на всѣки начинаящъ въстникъ, билъ той партизански или общественъ, скициратъ въ кратъ задачата, която ще прѣследва той.

И въстникъ „Плѣвенъ“, слѣдвалики тоя п. инцизъ, първиятъ си свой уводъ посвѣщава на програмата, която слѣдва да изпълни.

Да видимъ, прочие, каква ще бѫде програмата на въстникъ „Плѣвенъ“, какви нужди, собственно, ще задоволява той.

Най-напрѣдъ ний ще се отзовемъ на стопанските нужди на народа.

Нашиятъ окръгъ е окръгъ земедѣлъчески. Поголѣмата част отъ населението му се занимава съ земедѣлие. Единъ въстникъ, покрай специалните по земедѣлъцките отрасълъ списания, би допринесълъ доста за правилното развитие на мѣстната земедѣлъческа култура. Такъвъ единъ въстникъ е длѣженъ прѣди всичко да долови нуждите на населението; да се справи съ това, що еж извѣршили прѣко назначените за тази цѣль учреждения въ окръга и да каже своята дума.

Слѣдъ това нашата дѣйностъ ще обгърне и другите отрасли въ окръга: санитарна, административна, учебна, духовна и пр.

И нице смѣтаме, че въ всички тѣзи направления, добросъвѣтната въстничарска дѣйностъ много добри и благородни работи може да подтикне, много кодебливи работници може да насърдчи, или съ двѣ думи казано: въ всѣка областъ може да сътрудничи за добрата управа и прогресъ.

Но не само това. У насъ се заражда и тѣй наречената частна инициатива. Да видимъ, прочие, тамъ каква ще е нашата задача.

Ние сме партизани на всички видове сдружения. Таки-

Най-сетнѣ, за да свършимъ, трѣбва да кажемъ, че „Плѣвенъ“ нѣма да остане безучастенъ и къмъ политическите събития у насъ, особено къмъ ония, които иматъ мѣстенъ характеръ.

Това е, на кратко казано, задачата на нашия въстникъ.

Мѣстенъ исторически прѣгледъ.

Кратка историйка на градо-
вѣтъ въ Плѣв. окръгъ.

ЛОВЕЧЪ.

Въ римско време, Ловечъ се е наричалъ Мелта и е билъ единъ отъ силно укрепените по онова време градове. Остатки отъ една стара крѣость и до днес още съществуватъ. Въ тая крѣость—прѣзъ 1188 год. — Царь Асенъ I е взялъ съ грѣцките войски.

Ловечъ е билъ прѣвземанъ два пъти отъ руситѣ, именно: прѣзъ 1810 год. и 1811 год. Въ по-слѣдната руско-турска война—1877

—1878 год. Ловечъ въ началото на юлий, бидеокупиранъ отъ единъ малъкъ руски коненъ отрядъ, който, слѣдъ нѣколко дни, биле разбити отъ Рифатъ Пацовата войска, испратена отъ Османъ Паша — квартирующа по това време въ Плѣвенъ. Османъ Паша даваше на Ловечъ голѣмо значение, защото чрѣзъ него обезпечаваше пътя отъ Плѣвенъ за Софии.

Рифатъ Паша огради Ловечъ съ многобройни укрепления, исклучуно приспособени край града.

Около срѣдата, обаче, на августъ—1877 год., руситѣ, слѣдъ като имъ пристигнаха до града голѣми подкрепления и слѣдъ като отблъснаха Сюлейманъ Пацовитъ нападение при Шипченски проходъ—прѣприеха едно настѫжение срѣчу Плѣвенъ, като започнаха отъ Ловечъ. Единъ руски генералъ, съ единъ отрядъ отъ 25 баталиона, 14 казашки сотни и 92 топа, раздѣлены на 2 колони, нападна Ловечъ—това бѣ на 22 августъ 1877 год. — и, слѣдъ единъ ожесточенъ бой, турцитѣ билоха прогонени отъ руските войници.

Рифатъ Паша извѣсти тутакси Осману въ Плѣвенъ за това поражение и посѣдната, съ своя отрядъ отъ 20 баталиона и 3 батарии, по-тегъ къмъ Ловечъ, за да помогне на Рифата, ала, като приближи града и се увѣри, че той е солидно укрепенъ отъ войска, върна се въ Плѣвенъ безрезультатно.

Сега, близо до града Ловечъ, на съверо-источна страна, стърчватъ два памѣтника, издигнати отъ руситѣ, за споменъ на падналите войници при прѣвземанието на града въ 1877 година.

НИКОПОЛЬ.

Никополь е основанъ въ вѣкъ VII-и, отъ императоръ Херакли. Никополь е грѣцко име и значи градъ на побѣда.

Въ 1396 год., Султанъ Баязидъ разбилъ близо до Никополь една стокиляндия войска—християни, прѣводителствувана отъ унгарския краль Сигизмундъ.

Въ 1598 год., пѣтъ, влашкия господаръ Михаилъ одържалъ една славна победа надъ турцитѣ, тоже при Никополь.

Въ 1810 год. турцитѣ, натиснати, прѣдали Никополь на Руситѣ. Година слѣдъ това, обаче, турцитѣ разбили укрепленията и взели на ново прѣдадения по-рано отъ тѣхъ градъ.

Въ 1877—1878 год. — началото на Руско-Турска война — слѣдъ минаването на руската армия прѣзъ Дунава, къмъ Никополь се испрати 9-и армейски корпусъ, подъ началството на генералъ Криндеръ. Пол-слѣдниятъ, на 3 юли 1878 год., къмъ 4 часа сутринта, нападна прѣднитѣ окопи на турцитѣ.

Започна се ожесточенъ бой, въ който вземаха участие и румънските батареи отъ лѣвия брѣгъ на Дунава — бой, който се продължи прѣзъ цѣлъ денъ.

Прѣзъ нощта, редовната турска войска сполучи да се отегли къмъ западъ, а сутринта, на 4 юли, турская команда се прѣдаде.

Въ руски рѣдъ осигъръ 7 хиляди пленници, паднаха и 117 топа, голѣмъ складъ съ разни потреби и силно поврѣдени броненоноси. Руситѣ изгубиха при вземането на Никополь само 1300 души.

ТРОЯНЪ.

На 8 километра далече отъ Троянъ, въ подножието на централна стара планина, се намира троянски монастиръ, називаемъ се „Св. Богородица“. Тоя монастиръ, прѣданието казва, води началото си отъ 310 г. насамътъ.

Монастира „Св. Богородица“, по голѣмина и значение, може да се каже, е втори слѣдъ рилския монастиръ.

Прѣзъ тежките робски врѣмѣна, отъ крайдунавските градове и села, благочестиви християни на тѣлпи сѫ се стичали тукъ на поклонение, прѣвождани отъ монаси.

Монастиръ сѫ служили като свѣщеници, учители, проповѣдници и изповѣдници между централното население отъ Дунавъ до Стара планина,

Множество свѣщеници и учители сѫ добили началото си образование въ този монастиръ.

ЛУКОВИТЪ.

Споредъ едно прѣдание, Луковитъ е заселенъ прѣди 150 години. Слѣдъ освобождението, голѣма част отъ жителитѣ, повечето отъ които били помаци — се изселили.

Въ околността на Луковитъ се намиратъ развалините на три крѣости и два срутени монастири.

ТЕТЕВЕНЪ.

Тетевенъ е заемалъ първо място по народните движения за освобождението на България.

На съвероизточната част отъ града, близо до него, се намира монастира „Св. Илия“, който е по-старъ отъ Тетевенъ. Въ олтаря на този монастиръ е запазенъ единъ обкованъ кръстъ, надписа на който показва, че кръста е подаренъ отъ българския царь Иванъ Шишманъ.

Споредъ прѣдание, нѣколко столиць години прѣди, Тетевенъ се е намиралъ въ мѣстността Калугеровъ долъ, 1 часъ и половина далече отъ сегашното място.

Въ околността на Тетевенъ има останки отъ стари укрепления.

Въ 1873 год. тукъ сѫ биле изпратени на заточение по-главните дѣйци за освобождението ни.

Великъ църковенъ съборъ въ България.

Извѣстенъ е на обществото спора мѣжду нашето духовенство, по въпросътъ за главенството на Негово Блаженство Екзархъ и единството на църквата, — споръ, който прѣдизвика обтегнатостъ мѣжду Софийския и Цариградския Свети Синоди,

По тоя случай, единъ отъ редакторите ни, при една срѣща съ Негово Прѣосвещенство Г-нъ Иосифъ, управляющъ Старо-Загорската епархия, е запиталъ Епископа, какъвъ ще е края на това не едномислие въ духовенството ни, по възникналите важни църковни въпроси.

Прѣосвещенни Владика е отговорилъ: „Съ свикване на велики църковенъ съборъ, отъ цѣла България и Македония, подобенъ на оня прѣзъ 1878 г., — съборъ, който оной компонентъ се произнесе по съвръменните нужди на нашата Съборна и Апостолска църква“.

ЗА ЖЕНАТА.

Мисли и афоризми

Жена, на която умѣть е развитъ въ упърѣбъ на сърдцето, прѣстава да бѫде жена.

Азъ съмъ виждалъ буритѣ въ океана и тия въ женското сърдце, и трѣба да призная, че съжелявамъ любовниците, отколкото матрозите.

По е удобно да попиташъ жената, кога ще умре, отколкото, кога се е родила.

Можешъ ревнуватъ само тамъ, гдѣ любятъ, когато женитѣ ревнуватъ и безъ любовъ.

Бракътъ е робство за мѫжа и даване на пълна свобода на жената.

Женитѣ приличатъ на банкови билети, които се приематъ по курса, а не и по дѣйствителната имъ стойност.

Ако нѣкой не иска да остане разочарованъ отъ живота, то прѣди всичко не трѣба да люби жена.

Жената по-скоро ще се цѣлуне съ дявола, отколкото да нарече съперницата си красива.

Неможешъ да считаши жена си за своя, ако не удовлетворявашъ всичките ѹ желания и не плащаши редовно съмѣтките ѹ.

СТОЛИЦИТЕ НА СВѢТА.

ЛОНДОНЪ.

Столицата на Англия, Лондонъ, е най-големия градъ въ свѣта. Има близо 8 милиона жители. Градскиятъ бюджетъ на Лондонъ надминава 1 милиардъ лв. годишно.

Рѣката Темза, която на място е 370 метра широка, дѣли Лондонъ на двѣ, почти равни, части: сѣверна и южна.

Най-големиятъ кварталъ въ Лондонъ е квартала Сити, който се управлява отъ единъ кметъ, називаемъ се Лордъ Меръ, 30 помощници на кмета и 209 съветници. Общинскиятъ съветъ тукъ раздава правосъдие и упражнява полицейската власт

Въ Лондонъ има нѣколко държавни опери, повече отъ 30 народни театри, големо число музикални и концертни зали, около 2100 училища, близо 1100 благотворителни заведения, отъ които 200 само болници и множество музеи. Има теже и 3 грамадни лудници.

Отъ станциите на Лондонъ тръгватъ ежедневно повече отъ 500 трена, колкото и пристигатъ. Лондонъ има близо 1700 железноделни гари.

Лондонската главна улица струва на общинския съветъ около 100 милиона лева.

По избора на индустриалните си заведения, Лондонъ заема първо място въ свѣта. Неговата промишленост е най-разнообразна.

Бирата е главното производение въ Лондонъ. Само една бирена фабрика обгръща едно пространство отъ 6 хектара и употребява повече отъ 400 хектолитра ечемикъ на годината.

По-важни отъ зградите въ Лондонъ сѫ: Вестминстерското абатство, което струва близо 1 милиардъ лева; катедралната църква — струваща 250 милиона лева; английската банка, която костува 100 мил. фр.; националната галерия — тя пъкъ надминава 300 милиона лева; централния административен домъ — 50 милиона лв.; палата на правосъдието — 75 мил. лв. и много още други — костуващи по 20, 30 до 50 мил. лв.

Английската митрополия притежава нѣколко хиляди къщи, които струватъ повече отъ 40 милиарда лева.

Една английска статистика казва, че Лондонските паметници, публични украшения и частни жилища, надминаватъ стойността на 100 милиарда фр.

Търговията въ Лондонъ е грамадна. Повече отъ 100 пархода, отъ които 4/5 сѫ английски — влизатъ ежедневно въ Лондонското пристанище. Половината отъ големите английски парходи принадлежатъ на Лондонъ. Послѣдниятъ притежава около 2800 кораба.

Лондонъ погълща едно на друго годишно: 345 хиляди головеда, 1 милионъ и половина овце, 25 хиляди свине и 8 милиона птици и глави дивечъ. Повече отъ 3 милиона лакерди и 200 милиона лайца се внасятъ ежегодно въ Лондонъ. Хиляди гемии съ раци и други разновидности животни, се разто-

варятъ всяка година въ Лондонското пристанище. Английската столица консумира ежегодно около 11 милиона хектолитра млѣко. Зеленчуците на тежина надминаватъ 450 хиляди тона на годината, а овощите се възкачватъ на 50 хиляди тона.

Вносьтъ на Лондонъ е за 1 милиардъ и 315 милиона лв., срѣчу износъ за 3 милиарда и половина франка.

Въ Лондонъ има повече отъ 500 църкви.

Съобщителните срѣдства въ Лондонъ сѫ извѣнредно много: освѣнъ обществените кола и онibusи, на брой около 10 хиляди, освѣнъ множеството пахари, които шарятъ непрестанно р. Темза, прѣзъ Лондонъ минаватъ много железноделници, които вървятъ надъ къщите, по балоните, подъ зградите и прѣзъ подземни проходи. Една подземна железноделна линия опасва Лондонъ съ повече отъ 100 гари, надъ земята, разбира се. Годишното движение на пътниците въ лондонските станции, статистиката въ Англия прѣсмѣта на 100 милиона души.

Лондонъ потрѣбява повече отъ 6 милиона тона въглища годишно. Библейското дружество въ Лондонъ притежава библията на 140 езика. Въ Лондонъ климатъ е здравъ, водата лоша, сиромашията безизобдна.

Въ 1350 год. Лондонското население е възлизало на 90 хиляди жители, а днесъ, както се общуваме и поговоримъ, населението въ Лондонъ приближава 8 милиона жители.

ВЕСЕЛИ

Сѫдията: Значи ти признавашъ вината си.

Подсѫдимия: Да, г-нъ сѫдия, азъ откраднахъ панталона, но той излѣзе тѣсънъ и неможа да ми се хване, затова ще моля да ми признаете смекчащи винага обстоятелства.

Клиентъ: Докторе, не мога да разсера какво ми е ямътъ като вълътъ, работя като волъ, а ношъ трѣпрамъ отъ трѣска като конъ.

Доктора: Въ такъвъ случай най-добре е да се обѣрнете къмъ нѣкой ветеринаренъ лѣкаръ.

Синътъ: Тате бе, истина ли е че човѣцътъ сѫ произлѣзъ отъ маймуна?

Бащата: Ти може да си произлѣзълъ отъ маймуна, но азъ не!

Професора: Е, какво? Намѣсто да се готовите за изпитъ, вие се разхождате съ моята дъщеря.

Студента: Г-нъ професоре, нали ми прѣпоръжвате да се занимавамъ съ вашите произведения? Е, добре, азъ намѣрихъ за умѣстно да започна съ най-хубавото отъ тѣхъ.

Учителътъ: И тѣй, вие не желаете вече да пращате сина си на училище.

Касапинътъ: Че защо ще го пращатъ? Ако има какво да яде, защо му е учение! Ако ли нѣма що да яде, какво ще му помогне учението!

Мълкаря: Жено, глобиха ме 50 л. Сега бѣлскай повече вода, за да изкараме глобата.

ОКРЪЖНА ХРОНИКА.

— Постоянната комисия е рѣшено, да се увеличать тѣ, съобразно пазарните цѣни на материали.

— Въ село Буковътъ се откриватъ курсове по модерното грѣнчарство.

— Свещениците отъ Плѣвенска околия имаха на 12-и т. м. оклийско събрание, на което Мъртвишки свещеникъ Д. Моновъ, реферира на тема: „Изслѣдане на нравствеността и петь по-главни схващания за нея“.

— Въ околните на Плѣвенски окрѣгъ има вакантни учителски места, както слѣдва: Ловченска околия — 42 ваканции; Луковитска — 24; Никополска — 57; Плѣвенска — 32; Тетевенска — 33 и Троянска — 28.

— Постоянната комисия е образуvalа фондъ за водоснабдяване на цѣлия окрѣгъ. Всѣка община въ окрѣга се задължава да прѣдвижа ежегодно въ бюджета си по извѣстна сума за този фондъ. Фондътъ ще се използува, слѣдъ като нарастне на 200 хиляди лева. Сега той разполага съ 20 хиляди. Ще се снабдятъ съ водоснабдения най-напрѣдъ ония места, които медицински съвѣтъ посочи за гнѣзда на разни епидемически болести.

— За борба съ холерата въ окрѣгъ, прѣвидени сѫ 22 хиляди лева. Всѣки фелдшерски и лѣкарски участъци ще бѫдатъ снабдени съ необходимите динфекционни машини и материали.

— Приготвени сѫ трѣжнични книжки, за отдаване на прѣдприемачъ прѣзъ идущата година, направата на общинското място Долни Джбникъ — Горна Митрополия — 20,000 л. и направата част отъ общ. шосе Каменецъ — Александрово, заедно съ изкуствените съоружения за 44,000 лева.

— При Тетевенската дѣрводѣлска работилница, постояннота комисия възнатърѣя да открие отдѣлъ за изработка на дѣтски играчки. За тая цѣль, ръководителя на тая работилница, г-нъ Ст. Каракостановъ, ще се командирова въ Австрия и Германия, за специализиране по той отдѣлъ.

— Въ село Бежаново — Луковитско, ще се строи монументално училище. За тая цѣль Бежановскиятъ съветъ е гласувалъ единъ допълнителенъ бюджетъ отъ 62000 лева. Постоянната комисия е изказала мнѣние, да се утвърди този бюджетъ.

— Тетевенското дѣрводѣлско училище устройва утрѣ, неѣдълъ, изложба на изработените отъ учениците издѣлия.

— При това, учениците ще положатъ своя годишънъ экзаменъ. Отличилите се ще получатъ награди парични.

— Централниятъ съюзъ на българските земедѣлчески кооперации е отпустилъ кредитъ на слѣдните села въ окрѣга: Винага — 23 хил. лева и Оръховица — 15 хил. лева.

— Обявението на всички ижти търгъ отъ постоянната комисия, за построител на амбулатория въ с. Ново-Село, не се състои, дѣради неизвѣдване на конкуренти, вслѣдствие на ниски цѣни. Поради това е

Лозарството въ Плѣвенъ.

Напастъ отъ „Пероноспора“. — Прѣкане съ недоброкачество синъ камъкъ. — Поврѣдите.

Отъ известно време на насамъ, лозята въхнатъ и губятъ своя плодъ, отъ силните наранявания на листата имъ, отъ „Пероноспора“ или тъй наречената още „Манна“. Прѣди години, когато прѣкането на лозята ставаше съ разтворъ отъ синъ камъкъ, доставянъ чрезъ земедѣлческата банка, отъ Англия — се постигаха добри резултати. Сега, обаче, отъ какъ лозаритъ взеха да купуватъ синъ камъкъ отъ бакалници и други търговци, забѣлзватъ се, че тая проказа по листата вирие безпрепятствено. Това обстоятелство е създадо твърдъ основателъ страхъ въ лозарските крѣгове и ние обръщаме вниманието на заведующия химическата лаборатория, при Плѣв. дѣрж. лозарска опитна станция, да направи изучване на този синъ камъкъ за туряне край на това зло.

Тъжно впечатление прави на гражданството факта, че обширното, около 100 декара „образцове“ лозе при тукашното дѣрж. лозар.-овоощ. училище, тоже е повѣхнало отъ „Маната“ и тазгодишната реколта ще е съ 60% загубена.

Дали тая поврѣда произтича отъ извѣтръ синъ камъкъ; дали отъ неразборната между директора и учителя-лозарь, или же че прѣкането не е направено *o вѣрме, въ удобенъ моментъ* и съ бордолезовъ разтворъ, заедно съ особени прахове, които би проникнали въ *важтръшността* на лозата? — това остава министерството на търговията и земедѣлието да изучи.

Мисли и изрѣчения

Който мисли, че ще утложи желанията си, като ги удовлетворява, прилича на безумецъ, който иска да гаси пожаръ съ слама.

Хората, които вѣчно се грижатъ за здравието си, приличатъ на скъперници, които натрупватъ богатства и никога не се ползватъ отъ тѣхъ.

Който нѣма свои убѣждения, той е страхливъ; който не иска да има такива, той е мързеливъ; който пъкъ е неспособенъ да ги има, той е глупавъ.

Чакай отъ дѣцата си на стари години това, що си направилъ самъ ти за баща си.

Учителъ

подготвя ученички и ученици отъ всички класове за поправителенъ изпитъ по аритметика, алгебра, геометрия, тригонометрия, дескриптивна и аналитична геометрия.

За споразумѣние при **Кюмюрджиевъ**, 8 кварт.

